

B 6/2016 rd

Riksdagsbibliotekets berättelse för 2015

Helsingfors 2016

Till riksdagen

I enlighet med 3 § i lagen om Riksdagsbiblioteket (717/2000) överlämnar Riksdagsbibliotekets styrelse berättelsen om bibliotekets förvaltning och verksamhet 2015 till riksdagen. Berättelsen har sammanställts av Sari Pajula, direktör för Riksdagsbiblioteket.

Helsingfors den 2 mars 2016

För Riksdagsbibliotekets styrelse:

Pauli Kiuru
ordförande för biblioteksstyrelsen

Sari Pajula
direktör för Riksdagsbiblioteket

Innehåll

1	Riksdagsbibliotekets styrelse	6
2	Biblioteksdirektörens översikt över verksamheten	8
3	Service	9
3.1	Utlåning, rådgivning och fjärrlån	10
3.2	Informationstjänst och utbildning	11
3.3	Webbtjänster	14
4	Beståndsutveckling	15
5	Riksdagens arkiv	18
6	Övrig verksamhet	23
7	Expertområden	24
8	Internationel verksamhet	27
9	Personal	28
	Bilaga 1. Publikationer 2015	

1 Styrelse

Riksdagsbibliotekets styrelse 2015

Sammansättning 1.1.2015–23.4.2015

Ledamöter

Niinistö, Jussi, FD, riksdagsledamot, ordförande
Kantola, Ilkka, TD, riksdagsledamot, vice ordförande
Vahasalo, Raija, PeM, rektor, riksdagsledamot
Vikman, Sofia, SVM, riksdagsledamot
Kerola, Inkeri, lärare, riksdagsledamot
Koski, Sari, SVM, informationsspecialist

Sakkunnigledamöter

Sulin, Hannu, FM, kulturråd
Kumpula, Anne, JD, professor, juridik
Forsman, Maria, PD, förste informationsspecialist

Ersättare

Kivelä, Kimmo, TM, prost, riksdagsledamot
Filatov, Tarja, informatör, riksdagsledamot
Lauslahti, Sanna, FöD, EM, riksdagsledamot
Kiuru, Pauli, FM, MBA, riksdagsledamot
Rundgren, Simo, TM, präst, riksdagsledamot
Krekola, Joni, PD, forskare

Sakkunnigersättare

Palmén, Leena, JK, informationsspecialist
Ervasti, Kaijus, JD, förvaltningschef, specialforskare
Ruostetsaari, Ilkka, SVD, professor

Sammansättning 9.6.2015–31.12.2015

Ledamöter

Kiuru, Pauli, FM, MBA, riksdagsledamot, ordförande
Honkonen, Petri, FM, ämneslärare, riksdagsledamot, vice ordförande
Kantola, Ilkka, TD, riksdagsledamot
Maijala, Eeva-Maria, vicehäradshövding, agrolog, riksdagsledamot
Savio, Sami, DI, ekonom, riksdagsledamot
Krekola, Joni, PD, forskare

Sakkunnigledamöter

Aaltonen, Leena, FM, kulturråd
Letto-Vanamo, Pia, JD, professor
Ruostetsaari, Ilkka, SVD, professor

Ersättare

Multala, Sari, EM, riksdagsledamot
Viljanen, Eerikki, företagare, riksdagsledamot
Harakka, Timo, journalist, riksdagsledamot
Pylväs, Juha, agronom, företagare, riksdagsledamot
Lehto, Rami, mekaniker, riksdagsledamot
Kajava, Eija, FM, informatikerassistent

Sakkunnigersättare

Palmén, Leena, JK, informationsspecialist
Ervasti, Kaijus, JD, forskare
Grönlund, Kimmo, PD, professor

Under året sammanträdde styrelsen tre gånger: 26.2, 7.10 och 16.12.2015.

2 Biblioteksdirektörens översikt över verksamheten

I fjol var vi det första hela året i våra renoverade lokaler. Både besökare och personal har varit nöjda med de nya lokalerna. Ungefär hälften av personalen arbetar fortfarande i tillfälliga lokaler på Nervandersgatan och det ställer stora krav på både informationsutbytet och chefsarbetet.

I början av året minskade öppettiderna med nio och en halv timme i veckan under vardagskvällar. Det tog tid för besökarna att vänja sig, men omställningen kunde genomföras utan större problem. En annan stor förändring var att riksdagens registratorsfunktioner flyttades över till arkivet. Det är till fördel när riksdagen inför elektronisk ärendehantering.

Under året gjorde vi målmedvetna satsningar på utbildning. Efterfrågan var stor eftersom riksdagen införde en ny webbsökningstjänst som fungerar enligt en helt annan logik än den tidigare. Personalen gav råd och vägledning i det nya sättet att söka riksdagsärenden och riksdagshandlingar dels på interna kurser, dels på kurser öppna för allmänheten.

Den nya webbplatsen ger betydligt större möjligheter att lyfta fram biblioteket på webben. Vi koncentrerade oss bland annat på att bättre exponera det bestånd som hade väckt intresse i vår besökarenkät. De böcker vi rekommenderar på webben under rubriken Suosittelemme finns utlagda i hyllor direkt i entréhallen. Vårt Twitterkonto har många följare och tjänsten är strategiskt placerad på webbsidan.

Under året satsade vi fortfarande en hel del på att marknadsföra våra tjänster, bland annat deltog vi i ett flertal nätverksevenemang och presenterade bibliotekslokalerna för besökare. Ansträngningarna gav resultat och vi fick fler nya besökare andra året i rad. Det faktum att bibliotekets expertis är känd och uppskattad kommer också fram i att medarbetare bjöds in som talare och paneldeltagare både här hemma och i utlandet.

Informationsspecialisterna sammanställer informationspaket om aktuella lagprojekt och vändpunkter i samhället och historien och paketen är numera integrerade i vår innehållsproduktion. De ger bakgrundsinformation och kunskaper och vår förhoppning är att de ska tillföra ett mervärde för våra användare.

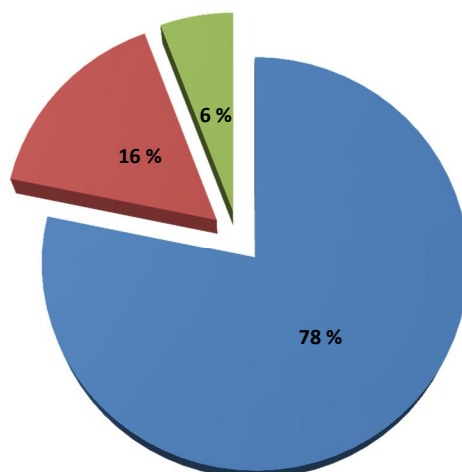
Bokslut 2015

Budgetutfall 3 327 224

Löner och arvoden inkl. bikostnader 2 603 768

Förvärv 533 000

Övrigt 190 456

3 Service

Under året gjorde vi en del förbättringar utifrån feedback från användarna och uppföljningen av antalet besökare. En åtgärd var att förkorta öppettiderna och det gjorde vi vid årets början. Ändringen baserade sig på uppföljningar av antalet besökare och ett beslut av styrelsen från slutet av 2014. Öppettiderna minskade med 9,5 timmar på vardagskvällar. Öppettiderna på lördagar ändrades däremot inte. Vi informerade metodiskt och effektivt om de nya öppettiderna.

Lån	72 295
Lån över disk	16 352
- hemlån	13 034
- läsesalslån	1 103
- fjärrlån	2 215
Förmedlade elektroniska medier	9 432
Omlån	55 943
- omlån över disk	12 258
Informationssökningar	3 328
Kurser i informationssökning, deltagare	960
Kurser i informationssökning, timmar	89
Presentationer av biblioteket, deltagare	312
Öppettider, timmar i veckan	47,5
Öppettider, dagar per år	275

En kundnöjdhetsundersökning gjordes den 26 januari–21 februari 2015. Biblioteket fick skolbetyget 8,8. Användarna uppgav att de var mycket nöjda med vår kundtjänst, expertis och bestånd. Dessutom kom det in både kritik och förbättringsförslag i betryggande omfattning. En sammanfattning av enkätsvaren kan läsas på adressen <https://www.eduskunta.fi/FI/tietoaeduskunnasta/kirjasto/tietoakirjastosta/toiminta/Documents/Eduskunnan-kirjaston-kayttajakysely-2015.pdf>

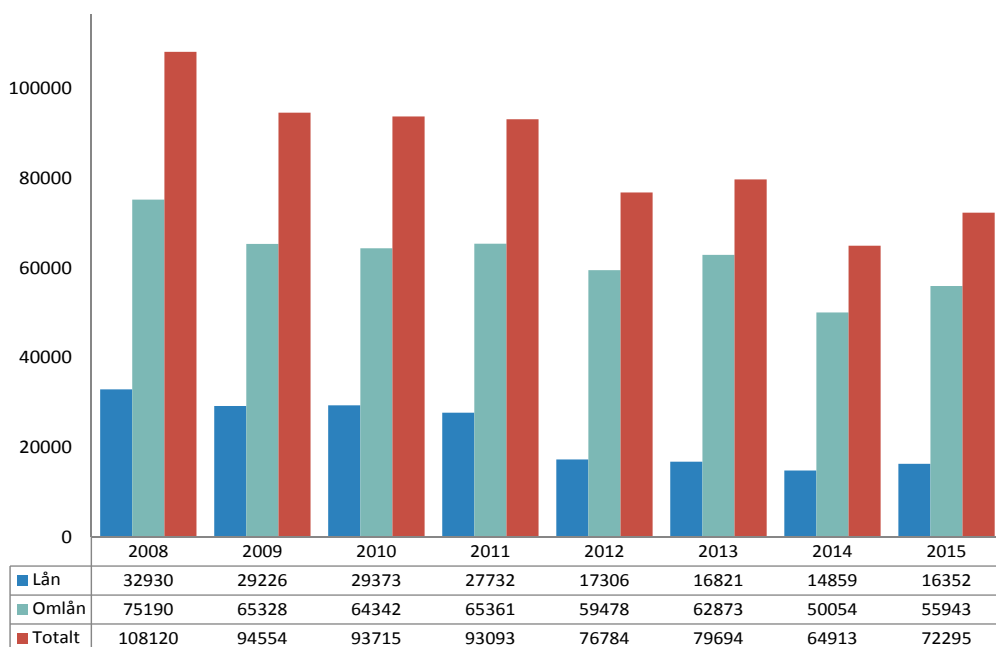
Biblioteket har tillgång till det digitala arkivet för nationellt kulturmateriel på särskilda datorer. Där ingår radio- och tevearkivet, ett arkiv för webbsidor och digitaliserade tidskrifter från 1810–1944. Allt fler besökare har upptäckt tjänsten.

Vi effektiviserade informationsförmedlingen och marknadsföringen av vår service i överensstämmelse med riktlinjerna i kommunikationsplanen och utifrån feedbacken i användarenkäten. Exempelvis sammanställde vi en komprimerad men informativ broschyr om våra tjänster, som var avsedd för nya riksdagsledamöter och assistenter. På informationstavlor i riksdagens hus förde vi en affischkampanj med budskapet ”läs mer så vet du mer”.

3.1 Utlåning, rådgivning och fjärlån

Lånen uppgick till 72 295 och det var 11,4 procent fler än året innan.

Lån och omlån 2008—2015

Biblioteket besöktes av 35 949 personer. De nya besökarna ökade andra året i rad. År 2013 var de 542, år 2014 hade antalet stigit till 735 och 2015 registrerades 824 nya låntagare. De aktiva låntagarna ökade med 14 procent. Med aktiv låntagare avses en person som under året hade transaktioner i bibliotekssystemet, det vill säga lån, omlån eller reserveringar.

Fjärrlåneservicen hade 2 215 uppdrag, och det var en aning färre än året innan. Ungefär 1 136 uppdrag var beställningar från våra samlingar till andra bibliotek och 1 079 beställningar från andra bibliotek. Användarna i riksdagen stod för 66 procent av de beställda lånen. Lån förnyades 2 588 gånger.

3.2 Informationstjänst och utbildning

Totalt 960 personer deltog i kurserna. Efterfrågan var extra stor på kurser i sökning av riksdagsärenden och riksdagshandlingar eftersom söksystemet på riksdagens webbplats reviderades i grunden.

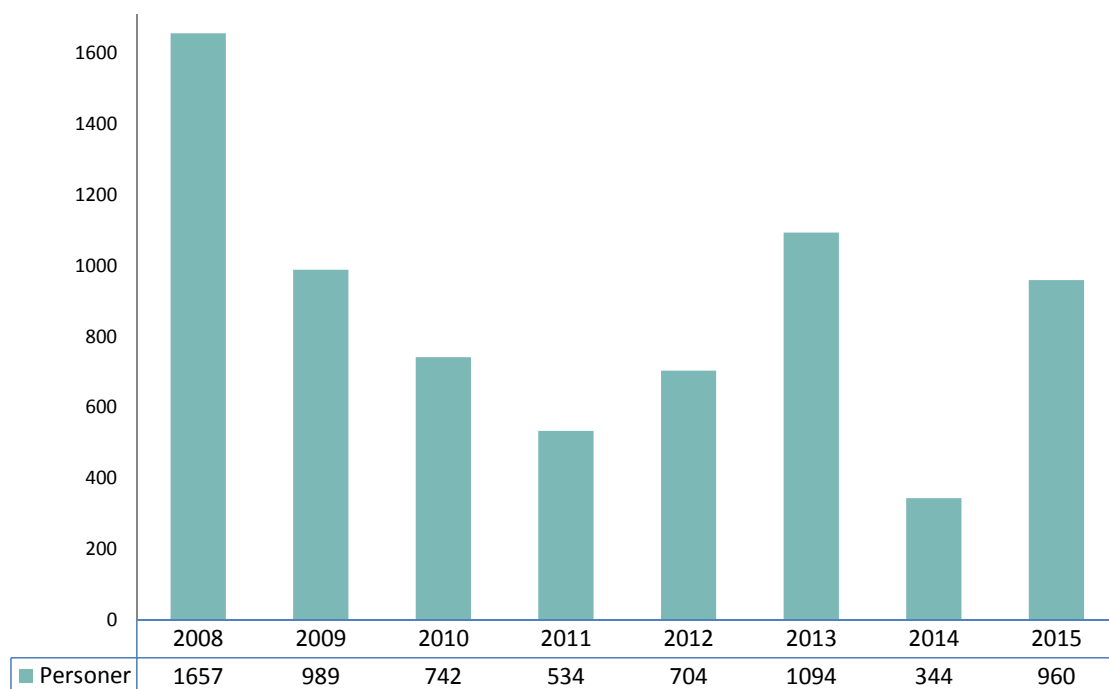
Kurser i informationshantering för allmänheten ordnades på riksdagens Infocentrum. Som tidigare år ordnades kurserna i två omgångar, fjorton kurser på våren och åtta på hösten. Nya teman 2015 var hur EU-ärenden behandlas i Finland, informationskällor inom lagstiftningsprocessen och informationskällor för samhällspåverkan.

Den nya söktjänsten för riksdagsärenden väcker intresse. Kristiina Hakala håller en kurs på riksdagens Infocentrum.

Skräddarsydd utbildning ordnades för bland annat forskargruppen på kursen för generalstabs-officerare vid Försvarshögskolan och informationsstödet vid statsrådets förvaltningsenhet. Precis som året innan ordnade vi heldagskurser i bibliotekets expertområden för andra bibliotek. Dessutom föreläste förste informationsspecialisten inom webbinformation om bland annat bibliotekens framtid, yttrandefrihet och nätspaning på ett flertal tillställningar.

Kurser i informationshantering 2008—2015

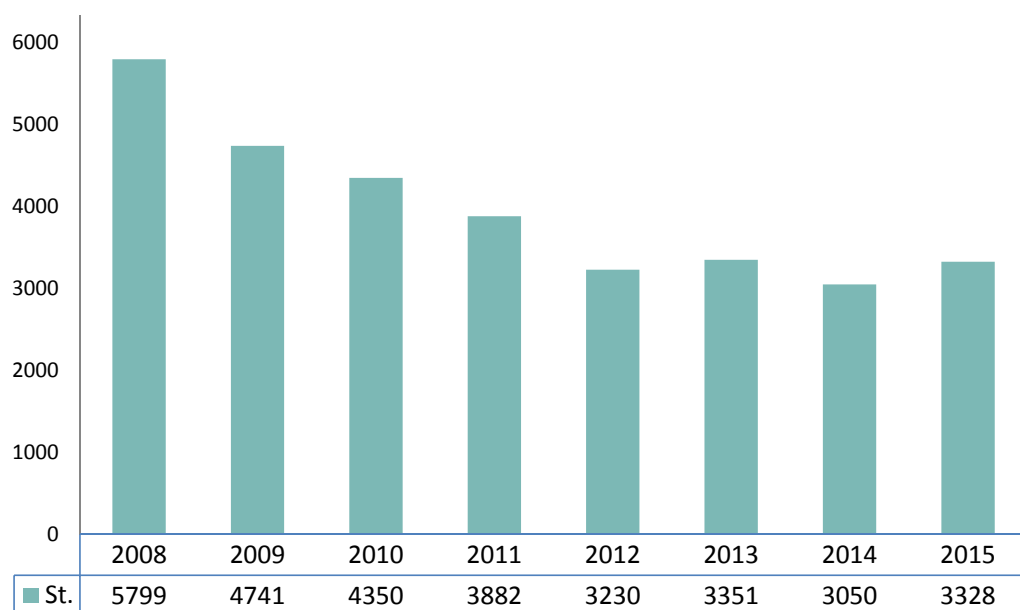

Informationstjänsten hade 3 328 uppdrag. Allt fler uppdrag kräver omfattande informationssökning. Upp till 12 procent tog mer än tre timmar i anspråk, medan det 2006 var 6 procent.

Biblioteket startade samarbete med Statens revisionsverk kring informationsstöd 2014 och samarbetet fortsatte 2015. Biblioteket gjorde omfattande informationssökningar inom ett flertal ämnesområden för revisionsverkets granskningar. Samarbetet med statsrådets förvaltningsenhet kring informationsstöd fortsatte. Förvaltningsenheten har hand om ministeriernas informationstjänst. Med tiden och större erfarenhet finslipas samarbetsprocesserna och de blir smidigare.

Biblioteket erbjuder också personlig vägledning i informationssökning. Något fler personer bokade vägledning än året innan. Användarenkäten tyder dock på att användarna inte känner till tjänsten i så hög grad som vi hade önskat.

Uppdrag inom informationstjänsten 2008–2015

Innehållsproduktion är en integrerad del av informationsspecialisternas arbete. Informationspaketerna om lagstiftningsprojekt intar en framträdande roll i arbetet. Därutöver publicerade vi flera informationspaket om historiska och samhällseliga teman. Tanken med temapaketen är att lyfta fram riksdagens roll och faktamaterial kring viktiga vändpunkter i vårt land. Ett exempel är informationspaketet om arbetspensionen 1961.

Tutustu myös

Tietopaketit - lakihankkeet

Työsopimuslain muuttaminen

Perheen yhdistämisen edellytysten tiukentaminen

Kirjastolain uudistaminen

Tietopaketit - muut

Eduskunta tekee päätöksen peruskoulusta -tietopaketti

Eduskunnan toiminta sota-aikana -tietopaketti

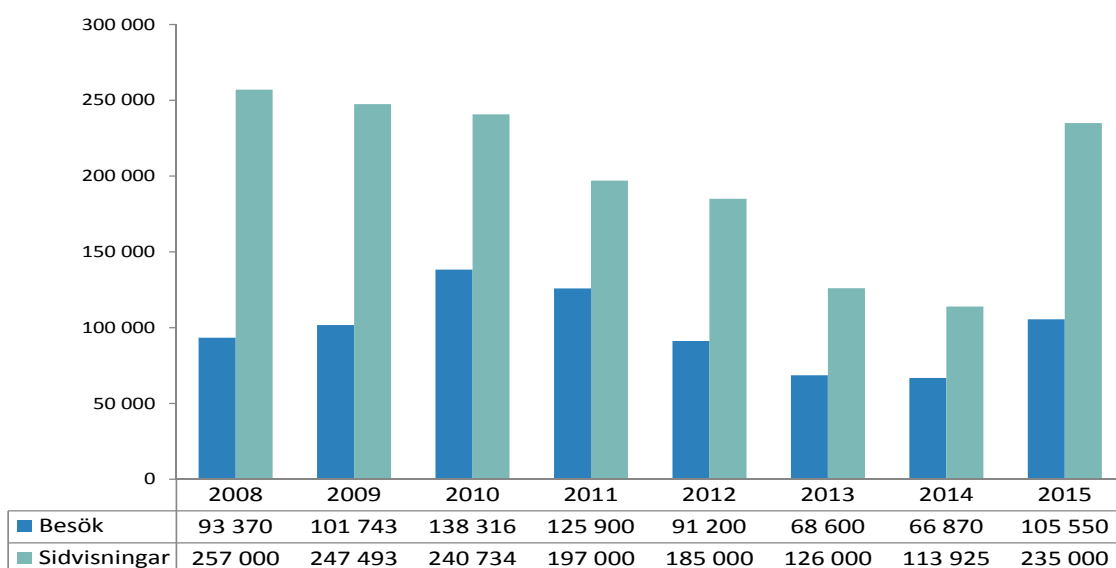
Suomen liittyminen Yhdistyneisiin kansakuntiin -tietopaketti

3.3 Webbtjänster

Inom området webbtjänster var arbetet koncentrerat på den stora omställningen i riksdagens webbtjänster. Bibliotekets publika och interna webbplats reviderades i samband med projektet och de öppnades under våren.

Webbplatsen måste ses över helt och hållet och tjänsterna omstruktureras. Det ingick i webbtjänstspecialisternas och webbtjänstteamets arbetsuppgifter att ge vägledning, planera, testa, ge direktiv och ordna kurser i innehållsproduktion och användning av webbplatsen.

Antal besökare på bibliotekets webbplats 2008–2015

Den reviderade webbplatsen fokuserade på att lyfta fram innehåll av intresse för biblioteksbesökarna och erbjuda mer dynamiska teman. Ingångssidan presenterar nyheter under rubriken Suosittelemme, ger aktuella lästips via informationsflödet på tjänsten Edarifi (Twitter) och puffar för infopaketen.

Principerna för att använda sociala medier preciserades. De används för att sätta ljuset på beståndet i biblioteket och ta fram bakgrundsfakta om aktuella teman. Framför allt Twitter har slagit igenom och fått många användare.

Under året startade riksdagen ett projekt för öppna data under ledning av Riksdagsbiblioteket. Tanken är att utomstående som tar fram applikationer ska kunna utnyttja riksdagens publika data.

Redan nu producerar den offentliga förvaltningen en mängd öppna data, vilket får stöd i ett principbeslut av statsrådet. Projektet öppnar data om dels riksdagshandlingarna, dels riksdagsledamöterna, deras uppdrag och bakgrundsfakta om dem.

4 Beståndsutveckling

Målet med beståndsutvecklingen 2015 var att göra samlingarna bättre tillgängliga. Därför kunde vi bland annat publicera de resursbeskrivningar av äldre magasinerade samlingar som länge varit under arbete. Beskrivningarna ger information om tema och sakområde för materialet under respektive hyllsignum samt språk, land och kronologiska uppgifter för publikationer.

Samlingarna 31.12.2015	
- tryckta monografier	304 500 volymer
- monografititlar	278 800 titlar
- tryckta periodiska publikationer	ca 221 000 volymer/årgångar
- mikrofilmat material	ca 154 000 kort/filmer
Tidskrifter och tidningar	
- köpta, tryckta	443 titlar
- elektroniska	4 000 titlar
Tillväxt	
Tryckta monografier	2 700 volymer
- varav köpta	1 672 volymer
Tryckta periodiska publikationer	2 743 årgångar
- varav köpta	1 187 årgångar
Utgallrat	
- tryckta monografier	3 382 volymer
- tryckta periodiska publikationer	850 årgångar
Använda medel för förvärv	533 000 euro

Inköpen av tryckt material låg på ungefär samma nivå som åren innan. Biblioteket köpte in något fler utländska böcker än finländska. Den lätt nedåtgående trenden fortsatte för tryckta periodiska publikationer. Utgallringen fortsatte enligt samma principer som tidigare år.

Katalogiserarna bekantade sig med den nya internationella katalogiseringsstandarden RDA, som biblioteket inför 2016. I slutet av året fanns det ungefär 321 000 poster i databasen Selma. Utöver monografier och periodiska publikationer katalogiserades 646 artiklar ur juridiska tidskrifter och monografier, företrädesvis finländska, för databasen. Precis som tidigare stod primärkatalogiseringen för ungefär 60 procent i relation till sekundärkatalogiseringen, som tar poster ur andra databaser.

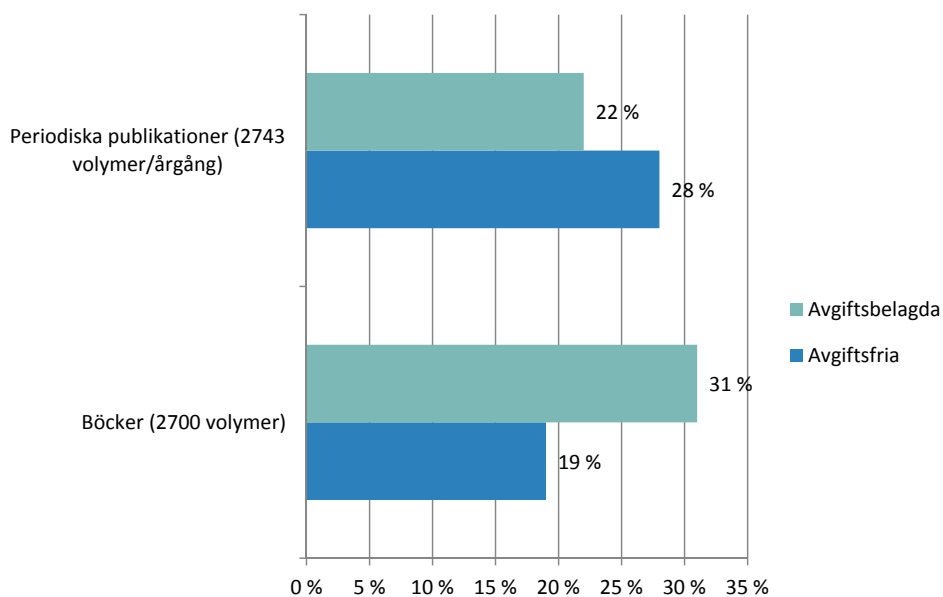

Under året blev de elektroniska tidskrifterna och tidningarna betydligt fler (2 800 -> 4 000 titlar). Det berodde på att sortimentet i tidningsdatabasen Ebsco breddades. Statskalendern i elektroniskt format var en nyhet som användarna fick tillgång till i databasen. De katalogiserade böckerna och artiklarna i elektroniskt format ökade till 2 735 i Selma.

Tjänstemännens och utskottens referenssamlingar kompletterades med 416 volymer samt läsesalarna och enheterna med 470 finländska och 65 utländska tidningar.

Material som återlämnades från referensbiblioteken och gallrades ut i riksdagsledamöternas arbetsrum införlivades i beståndet, skickades till Depåbiblioteket eller lades ut på vagnarna där besökarna får plocka åt sig publikationer. Inbundna riksdagshandlingar distribuerades till utskotten och tjänstemännen i riksdagen och till bibliotek som vi har bytesavtal med. Samarbetet kring beståndsutveckling med internationella organisationer och andra samarbetspartner fungerade bra precis som under tidigare år.

Förvärv av publikationer 2015 (5443 volymer eller årgångar)

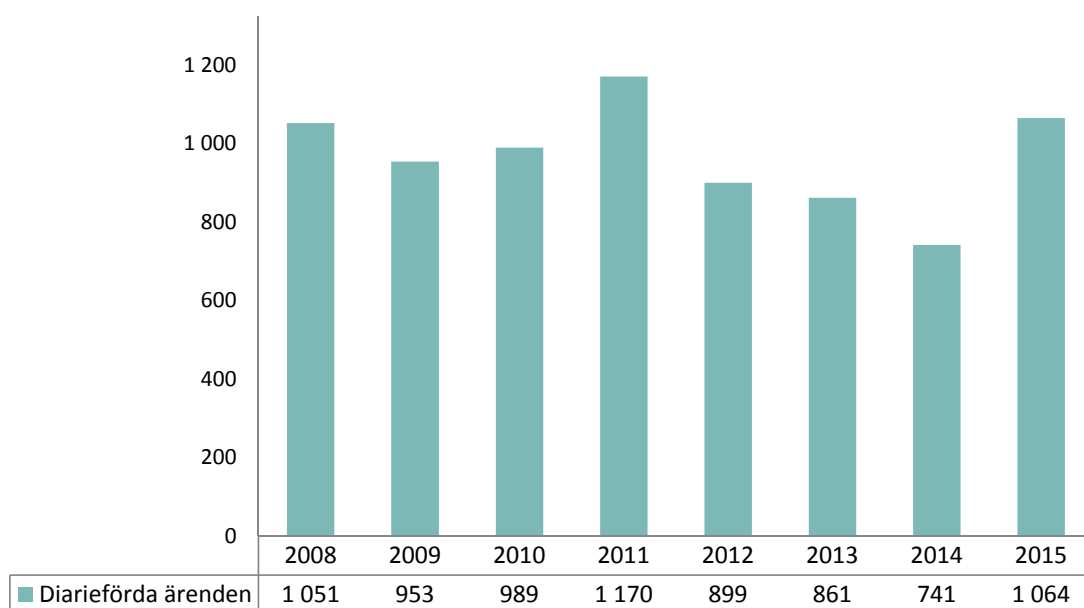
Tillväxt i bestånden 2008–2015

5 Riksdagens arkiv

Den 1 januari 2015 överfördes kansliets registratorskontor till riksdagens arkiv. I och med att elektronisk ärendehantering infördes blev processerna för dokumenthantering och arkivering mer lika. Det generella målet är att säkerställa att bestånden bevaras, är tillgängliga och har beviskraft. Med omorganiseringen är det lättare att nå målet. Under året diariefördes 1 064 nya ärenden, medan 4 779 interimistiska åtgärder registrerades. Varje arbetsdag diariefördes i snitt 27 åtgärder.

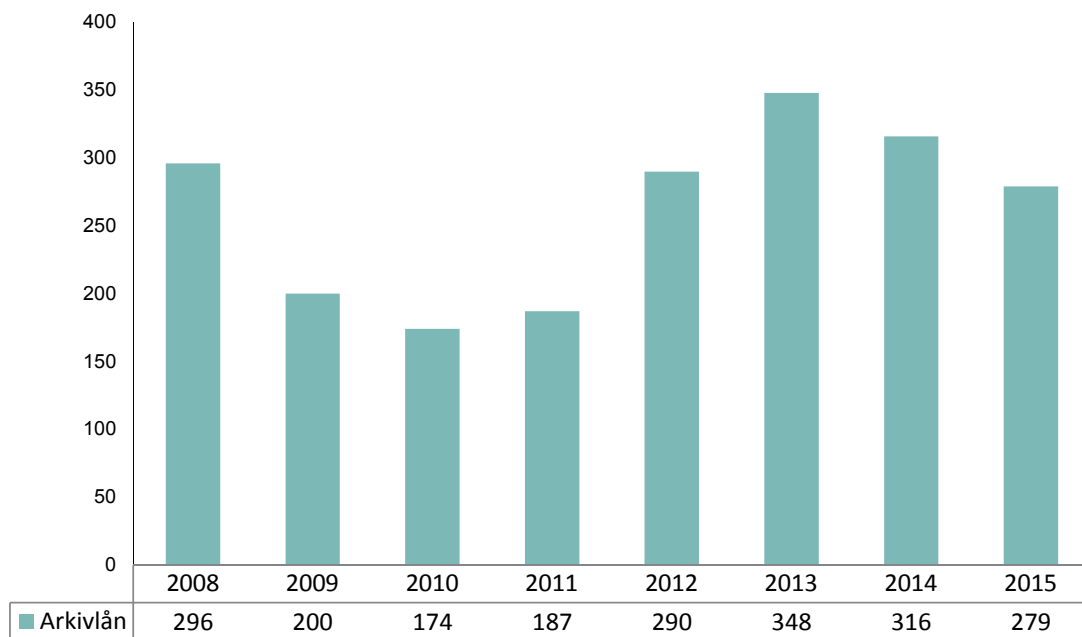
Diarieförda ärenden, antal 2008–2015

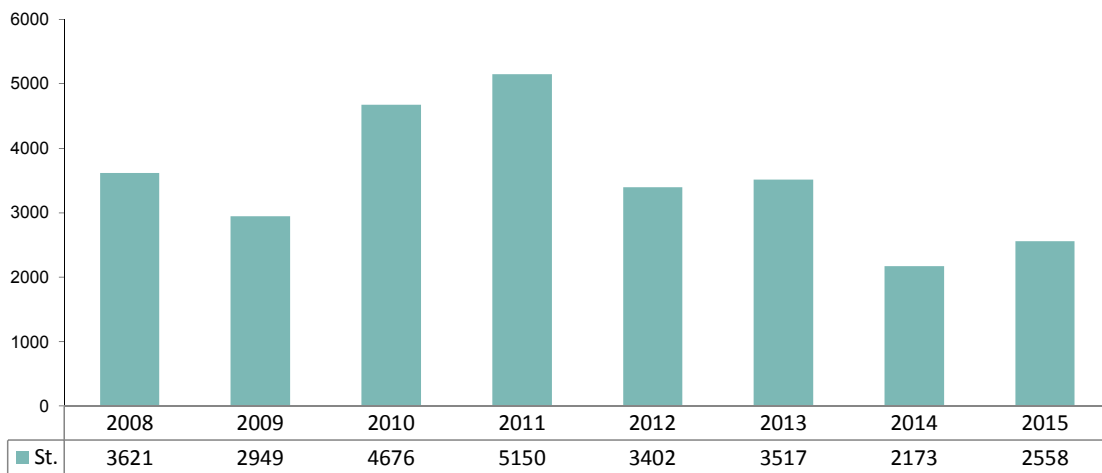
Reparationen av riksdagsfastigheterna avancerade och nådde Riksdagshuset. Huset tömdes och det medförde fler arkivöverföringar av handlingar än normala år. Rådgivnings- och vägledningsuppgifterna låg på samma nivå som året innan, medan informationssökningarna ökade och blev mer komplicerade. Användningen av arkivhandlingar minskade en aning jämfört med året innan. Jämfört med 2014 levererades långt fler elektroniska filer och sidor i dem. Också papperskopiorna ökade. Vidare skannades 62 246 sidor och mikrofilmades 71 691 sidor.

Arkivlån	279 gånger, varav 20 lån i tjänsten
Expedierade kopior sammanlagt	2 558
- till riksdagen	641
- utanför riksdagen	1 917
Levererade elektroniska filer	287 st. med 6245 sidor
Arkivleveranser	703 volymer
Informationssökning	304
- till riksdagen	149
- utanför riksdagen	155
Rådgivning och vägledning	200
Visning av arkivet	3 gånger, 42 deltagare
Diarieföringar	1 064
Interimistiska åtgärder, diariet	4 779
Diarieförda avtal om bilder	3
Bildarkivet	166 729 fotografier
- pappersfotografier	16 554
- diabilder och negativ	56 356
- digitala bilder	88 007
Utlåning av bilder totalt	8 938
- internt	6 227
- externt	2 711
Rådgivnings- och informationstjänst om fotografier	320
- för riksdagen	215
- utanför riksdagen	105
Bilder på Flickr	224
Publik bildtjänst	
visningar	4 795
nedladdade bilder	883
Fotograferings- och videofilmningstillfällen	265 + 3

Arkivlån 2008–2015

Levererade kopior 2008–2015

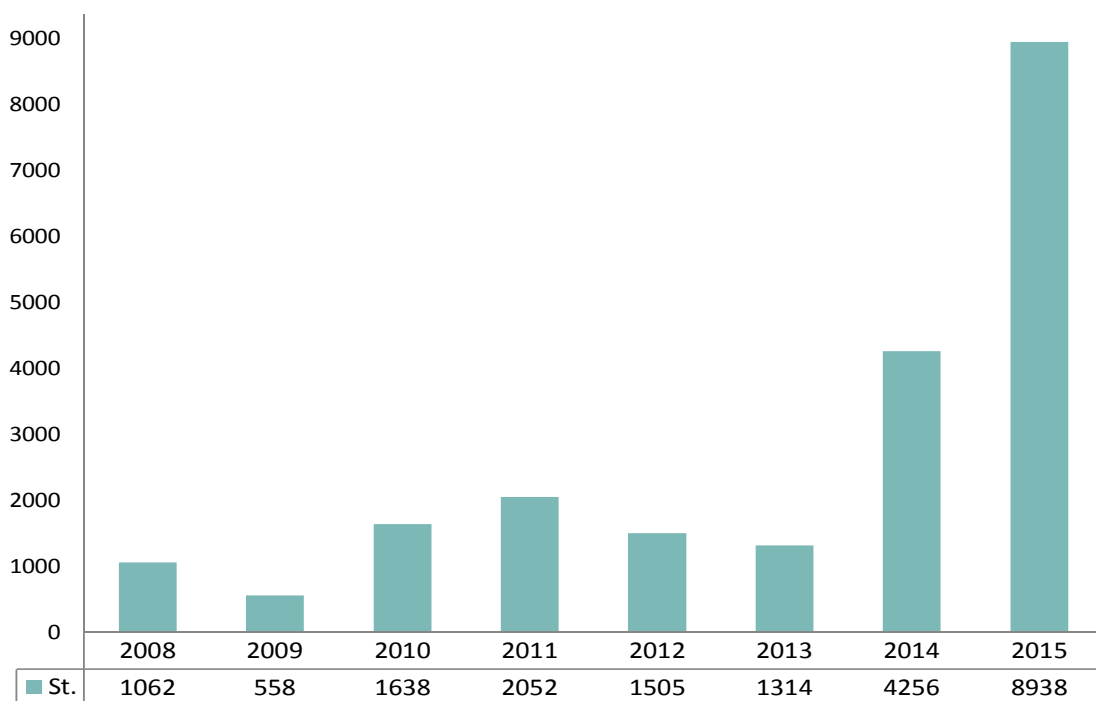

I början av året kunde arkivet anställa en fotograf, som tack vare sin yrkeskompetens har förbättrat kvaliteten på riksdagens bildproduktion. Fotografen fotograferar för informationsförmedling och dokumenterar vardagen i riksdagen, exempelvis hur ombyggnaden fortskrider. Under året hade fotografen 265 fotograferingsuppdrag och tre videofilmningar.

Arkivet för muntlig historia gjorde tretton nya intervjuer med riksdagsveteraner. Intervjuerna var i snitt 6 timmar och 15 minuter långa och innehållet omfattade 152 textsidor. Materialet innefattar 392 bandade intervjuer och 96 procent av dem har skrivits ut för forskningsändamål. Reglerna för att få anlita arkivet har luckrats upp och det är nu tillåtet att också studera materialet utanför riksdagens lokaler. Sjutton forskare utnyttjade intervjuerna för sin vetenskapliga forskning. En nyhet var att två forskare vid Eduskuntatutkimuksen keskus (centrum för riksdagsforskning) vid Åbo universitet fick tillstånd att använda hela intervjumaterialet.

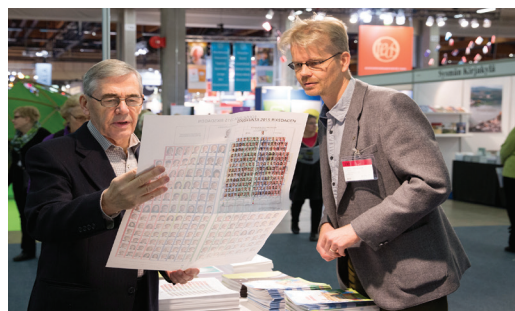
Lånen från bildarkivet fördubblades. Under året lånades 8 938 bilder ut. Arkivet har tagit fram nya sätt att distribuera bilder och de förväntas omvandla den traditionella utlåningen till självservice. Bland åtgärderna märks att det lagts ut fler tryckbara bilder på riksdagsledamöterna på webbsidan, att det blivit lättare att anlita bildtjänsten och att ett Flickr-konto öppnades i juni i samband med OSSE-mötet.

Utlånade bilder 2008–2015

- Intervjun "Tiitisen testamentti" på bokmässan och selfie tillsammans med talmannen.
- Biblioteket bjöd på julglögg på Sibelius-dagen den 8 december. Ungefär 500 gäster var närvarande.
- Bilderna på riksdagsledamöterna väckte intresse på bokmässan.
- Kampanjen Läs för barnen lockade många barn till biblioteket i oktober.

6 Övrig verksamhet

Utställningar

Under året arrangerades sju utställningar i biblioteket. På våren ordnades fotoutställningen Olen vierelläsi – Jag är bredvid dig av FinFami Centralförbundet Anhörigas stöd för mentalvården den 20–31 januari, medan konstnären Telle Soinkorvi arrangerade kollageutställningen Kollaasinäytely Suomen kuvalehdestä den 3–26 februari och Finlands facklitterära författare utställningen 100 suomalaista tietokirjaa den 2–16 mars.

Biblioteket sammanställde själv tre utställningar. Den första var en tankeväckande och tillbakablickande utställning med valreklam, Tyylillä eduskuntaan, som visades den 30 mars–7 april strax före riksdagsvalet.

Hösten började med utställningen Kiina kirjoissa, som pågick den 8–26 september. Den fokuserade på en donation som kommit via ambassaden i Australien, nämligen en cirka 60 meter lång pergamentrulle med Finlands grundlag skriven för hand på kinesiska. Den hade skrivits av den kinesiska kalligrafen Yulin Zhang, som är bosatt i Sydney. Rullen hängdes upp i biblioteket och runt den ställdes litteratur om Kina ut från bibliotekets expertområden.

I oktober var det sjuttio år sedan FN inrättades och sextio år sedan Finland anslöt sig. Riksdagsbiblioteket är depåbibliotek för material från FN. Jubileumsåret till ära ordnade vi en utställning med årsböcker från FN och handlingar kring uppkomsten av FN och Finlands FN-medlemskap. Utställningen pågick den 20–30 oktober.

Årets sista utställning visades den 4–29 november. Det var utställningen Lue lapselle (Läs för barnen) som arrangerades av Läscentrum och Finlands barnboksinstitut. Temat är aktuellt och det fick en del uppmärksamhet också i medierna.

Det område som avsatts för utställningar minskade med hälften under våren när rummen omdisponerades till följd av renoveringen av Riksdagshuset. Det kommer att inskränka utställningsverksamheten ett par år framåt.

Biblioteket på mässor och andra nätverkstillställningar

Biblioteket var utställare på biblioteksdagarna i Seinäjoki den 10–12 juni, som årligen ordnas av Finlands biblioteksförning. Vidare deltog vi i öppningskarnevalen på Helsingfors universitet den 31 augusti och mässan på Finlandiahuset den 2 oktober i samband med Juristdagarna, som ordnas av Finlands Juristförbund. Dessutom deltog biblioteket i undervisnings- och kulturministeriets biblioteksdag den 24 november och tillsammans med riksdagsinformationen i Helsingfors bokmässan den 22–25 oktober.

På bokmässan startade kampanjen Min riksdag som kommer att ligga till underlag för programmet för 100-årsjubileet kring Finlands självständighet. Under kampanjen samlas allmänhetens berättelser och minnen från riksdagen in. Mässpubliken erbjöds också program på podiet. ”Tiiti-sen testamentti”, där avgående generalsekreteraren Seppo Tiitinen intervjuades av journalisten Hannu Lehtilä, lockade hundratals åhörare.

7 Expertområden

Riksdagskunskap

Kund- och informationstjänsten besvarade ett stort antal frågor om riksdagens nya webbplats. Informationstjänsten gav mer vägledning i sökning bland riksdagsärenden och riksdagshandlingar än under tidigare år. Dessutom besvarades frågor om många olika teman.

Förste informationsspecialisten för riksdagskunskap höll kurser för bibliotekspersonalen i den nya sökfunktionen för riksdagsärenden. Tack vare sina kunskaper om sökfunktioner och sökresultat har bibliotekspersonalen kunnat vara med och utveckla söktjänsten.

En öppen kurs i sökfunktionen för riksdagsärenden och riksdagshandlingar ordnades på Infocentrum samt ett flertal kurser för riksdagen tillsammans med interna utredningstjänsten. Också kursförfrågningar utifrån tillmötesgicks ambitiöst.

Förste informationsspecialisten skrev texterna om riksdagskunskap för bibliotekets nya webbplats och sammanställde bland annat ett infopaketer om riksdagsvalet 2015. Vidare var hon med och evaluerade bestånden, uppdaterade Riksdagsordlistan och redigerade informationspaket i serien LATI.

I förste informationsspecialistens arbetsuppgifter ingår det att utveckla, planera och genomföra Ungdomsparlamentet tillsammans med Utvecklingscentralen Lärorik. Hon samordnar tillställningarna i riksdagen och uppdaterar webbsidan om Ungdomsparlamentet. Ungdomsparlamentet hade inget plenum 2015, men en klubbställning ordnades på Päivälehdén Museo. Förberedelserna inför Ungdomsparlamentet 2016 kom igång.

Juridisk kunskap

Juridiskt material, särskilt finländska verk inom juridik, hör till de mest efterfrågade i våra samlingar. Utlåningsstatistiken visar att hela 30 verk inom finländsk rätt fanns bland de 35 mest lånade böckerna.

Också 2015 satsade informationsspecialisterna på att sammanställa informationspaket av olika slag med information och bakgrundsfakta om juridiska teman. Drygt 50 informationspaket om lagstiftningsprojekt har publicerats i serien LATI, och tjänsten har blivit mer och mer känd. LATI-tjänsten marknadsfördes aktivt på en rad tillställningar och vi gick ut med information på bred bas om nya infopaket. Förste informationsspecialisten skrev en artikel med analys av LATI-tjänsten i Signum, medlemsblad för Finlands vetenskapliga bibliotekssamfund.

Bibliotekets öppna kurser innehåller utbildning i juridiska informationskällor. En ny kurs ordnades i informationskällor om lagstiftningsprocessen. Vidare ordnades det skräddarsydda kurser i EU:s juridiska informationskällor för grupper från Finansinspektionen och Finlands Bank. Biblioteket höll i trådarna för en kursdag, där organisationer som driver juridiska webbtjänster i Finland presenterade sitt utbud.

Inom den juridiska forskningen är de nordiska länderna de viktigaste jämförelseländerna och ingående kunskaper om ländernas rättskällor är av största vikt i bibliotekets verksamhet. I juni deltog två tjänstemän i det nordiska juridiska biblioteksmötet i Bergen. Temat var "rätt, demokrati och teknologi". Förste informationsspecialisten sammanställde Finlands landsrapport och presenterade riksdagens nya webbplats med den omarbetade sökfunktionen för riksdagsärenden och riksdagshandlingar för konferensdeltagarna.

Samhällskunskap

Bland Riksdagsbibliotekets tre expertområden är samhällskunskap det område som är svårast att definiera. I bibliotekskretsar har man utgått från att de viktigaste samlingarna innefattar internationella organisationer, Europeiska unionen samt politisk och samhällselig verksamhet i Finland och världen i övrigt.

Biblioteket har tre medarbetare som vid sidan av sina andra arbetsuppgifter har ett särskilt ansvar för servicen inom ramen för samhällskunskap. De ger kurser i relevanta informationskällor och tar fram information om internationella organisationer, EU och samhällsaktiviteter för bibliotekets webbplats.

Kurserna behandlade bland annat FN:s informationskällor online, EU-informationskällor, handlingar från Europaparlamentet och behandlingen av EU-frågor i Finland. Informatikern på Utrikespolitiska institutet utbildade biblioteksanvändarna i informationskällor om internationell politik. Förste informationsspecialisten föreläste för nya riksdagsledamöter om oskrivna regler i riksdagens arbete.

I oktober hade det gått sjuttio år sedan Förenta nationerna inrättades. Samtidigt firades också 60-årsjubileum av Finlands anslutning till FN. Med anledning av jubileerna ordnade informationsspecialisten med inriktning på internationella organisationer en utställning med FN-tema i oktober och sammanställde ett informationspaket.

Också andra infopaket utarbetades under året. Ett infopaket inom området historia blev klart om kommunistlagarna 1930 och riksdagens verksamhet under krigsåren.

Ett flertal omfattande och krävande informationssökningar gjordes för Statens revisionsverk som bakgrundsmaterial för granskningar.

8 Internationell verksamhet

Medarbetarna deltog i följande internationella möten och tillställningar:

Krekola	Writing Parliamentary History: Perceptions and Memories of MPs in Europe International Workshop	26–28.2	Tjeckien
Karhula	FAIFE Midterm och ett seminarium arrangerat av CILIP, paraplyorganisationen för biblioteken i Storbritannien	10–13.3	Storbritannien
Venesvirta	Nordisk arkivdage 2015	6–9.5	Danmark
Bergström, Pakarinen	Nordisk Juridisk Bibliotekmøte	9–12.6	Norge
Pajula	Nordiska mötet för överbibliotekarierna vid parlamentsbiblioteken	31.5–2.6	Island
Bergström	IFLA:s världskonferens	10–21.8	Sydafrika
Krekola	XXII International Congress of International Committee of Historical Sciences	21–26.8	Kina
Pajula, Erkkilä	ECPRD:s seminarium ” ‘Libraries and research services serving openness and transparency of parliament’ ”	24–25.9	Ungern
Suutari	ICA:s årsmöte	26–30.9	Island

Förste informationsspecialisten inom webbinformation var engagerad i arbetet i yttrandefrihetskommittén FAIFE inom internationella biblioteksföreningen IFLA. Kommittén upprättade en rekommendation om skydd för privatlivet (Statement of Privacy).

Se bilden bredvid: Forskare Joni Krekola presenterade rapporten Representative democracy from inside. Characteristics of the Finnish veteran MPs’ oral history interviews på XXII International Congress of International Committee of Historical Sciences.

Den 5–6 februari var biblioteket värd för samarbetsmötet för personalen vid de nordiska parlamentsbiblioteken. Deltagarna kom från Sverige, Norge, Danmark och Island. De utbytte information om aktuella projekt och diskuterade morgondagens utmaningar. Särskilda diskussionsteman var utvärdering av biblioteksarbetet och bibliotekens egen innehållsproduktion, exempelvis Riksdagsbibliotekets elektroniska infopaketer om lagstiftningsprojekt och historiska ämnen.

9 Personal

9.1 Personal 2015

I slutet av året hade biblioteket 39 anställda, alla med fast anställning. En medarbetare var deltidspensionerad.

Två högskolestuderande gjorde sin studiepraktik på biblioteket och arkivet. Biblioteket välkomnade deras engagerade och samvetsgranna arbetsinsats och har för avsikt att fortsätta ta emot praktikanter. Precis som tidigare tog biblioteket emot ett flertal prao-elever.

Chefen för kund- och informationstjänsten blev pensionerad den 31 augusti. Rekryteringen av en ny chef startade på senhösten och processen avslutas sannolikt i början av 2016.

Riksdagen beviljade medaljer på förslag av talmannen. Förste informationsspecialisten Timo Turja och arkivchef Jari Suutari fick riddartecknet av Finlands Vita Ros orden och forskare Joni Krekola riddartecknet av Finlands Lejons orden.

Välbefinnande på arbetsplatsen var temat för årets utvecklingsdag i linje med kansliets temaår. Dagen ägnades åt övningar och grupparbeten kring frågan hur biblioteket kan höja personalens välbefinnande. Arbetet resulterade i en del konkreta förslag till åtgärder för att förbättra arbetsklimatet och välbefinnandet på arbetsplatsen.

Rekreattionsdagen ägnades åt kultur. Vi besökte utställningar på Kiasma och saluhallen i Hagnäs och fick följa dramaturgarbetet på Nationalteatern.

Ett flertal medarbetare deltog i kompetensförbättrande kurser och nätverkstillställningar, bland annat seminariet "Ketterät kokoelmat – kokoelmien kehittäminen nyt ja tulevaisuudessa" som ordnades av Finlands vetenskapliga bibliotekssamfund, registreringsutbildning på HAUS och konferensen "The 5th International Conference on Repository Libraries" organiserad av Depåbiblioteket. Som under tidigare år deltog medarbetarna i riksdagens språk- och datakurser och annan kompetenshöjande utbildning allt efter behov.

Forskaren utnämndes till docent i politisk historia vid Helsingfors universitet. En informatiker-assistent blev filosofie magister vid Tammerfors universitet med informationsforskning och inter-aktiv media som huvudämne. En kundrådgivare slutförde sina grundläggande studier (35 sp) i informationsvetenskap vid det öppna universitetet i Helsingfors.

En del medarbetare deltog i kansliets gemensamma satsningar på evenemang, bland annat OSSE-mötet i juli och bokmässan i Helsingfors i oktober.

Biblioteket höll sin utvecklingsdag på Skatudden, i kapellet i den gamla fängelsebyggnaden.

9.2 Förtroendeuppdrag, arbetsgrupper m.m.

En företrädare för biblioteket var ordförande i arbetsgruppen för informationsstyrning och ledamot i direktionen för informationssamhällsgruppen. Två biblioteksanställda ingick i arbetsgruppen för Ungdomsparlamentet och en ingick i arbetsgruppen för Riksdagsordlistan. Vidare hade biblioteket en ledamot i styrgruppen för Eduskuntatutkimuksen keskus. Andra förtroendeuppdrag var bland annat suppleant i styrelsen för fackavdelningen EMO (Eduskunnan ammattiosasto), medlem i styrelsen för riksdagens tjänstemannaförening EVY (Eduskunnan virkamiesyhdistys) och medlem i riksdagens arbetarskyddskommitté.

Bibliotekspersonalen deltog aktivt i samarbete och utveckling inom biblioteks- och arkivområdet både här hemma och internationellt. Under året var biblioteket företrätt i bland annat direktionen för publikationscentralen inom delegationen för Vetenskapliga samfundet, styrelsen för Yhteiskunnallinen Arkistosäätiö och Arkivföreningen, nätverken för samhällsvetenskapliga bibliotek

och informationsledarskap, samarbetsgruppen för statsrådets arkivarier, samarbetsgruppen för statsrådets informationstjänst, Voyager-arbetsgruppen (expertgrupp för beskrivande metadata), styrgruppen för konsortiet Linnea2, arbetsgruppen för Yleinen suomalainen asiasanasto, arbetsgruppen Informaatiolukutaito inom Finlands vetenskapliga bibliotekssamfund, användargruppen för Suomi.fi och redaktionen för Bibliotekskanalen.

Dessutom hade biblioteket en företrädare i stödgruppen för ordföranden i Internationella biblioteksföreningen IFLA och i IFLA:s FAIFE-kommitté. Chefredaktören för Signum, medlemsblad för Finlands vetenskapliga bibliotekssamfund, kom fortfarande från Riksdagsbiblioteket.

Bilaga 1 Publikationer 2015

[Ajankohtaista: Eduskunnan kirjaston asiakastiedote](#). Ansvarig redaktör: Marja Oksa-Pallasvuo. Helsinki 2015:1.

Eduskunnan kirjaston kertomus vuodelta 2014. Helsinki 2015, 29 s.
<https://www.eduskunta.fi/valtiopaivaasiakirjat/K+2/2015>

Bellinger, Arja, [Eduskunnan kirjaston käyttäjäkysely: kirjastopalvelujen käyttö ja palvelumarkkinoinnin tarve](#). Helsinki, 2015. 71 s.

Bergström, Erika, [Lakihankkeiden tietopaketit LATI proaktiivisen tietotuotteen mallina](#). Signum 5:(2015), s. 26–28.

Ekholm, Kai & Karhula, Päivikki, Suomalaisen sensuurin vaiheet Kalevalasta verkko-aikaan. I verket Sananvapaus Suomessa. Redaktör: Kaarle Nordenstreng. Tampere, Tampere University Press, 2015. s. 207–236.

Karhula, Päivikki, [Avoimuus on yleinen etu](#). Signum (2015): 3, s. 3–4.

Karhula, Päivikki, [Kehitys, uudistus ja pudotus](#). Signum (2015):1, s. 3–4.

Karhula, Päivikki, Ken arvaa huomisen. Signum (2015): 6, s. 3–4.

Karhula, Päivikki, [Sananvapauskonfliktit ovat entistä vaikeampia](#). Helsingin Sanomat, Mielipide. 18.1.2015.

Karhula, Päivikki, [Suunnan määrittelyn vuosi](#). Signum (2015): 2, s. 3–4.

Karhula, Päivikki, [Transparency and redefining boundaries](#). Scandinavian Library Journal. (2015):3.

Karhula, Päivikki, [Tunnelmatekijöitä](#). Signum (2015):5, s. 3–4.

Karhula, Päivikki, Tuottavuutta ja innovaatioita. Signum (2015):4, s. 3–4.

Karhula, Päivikki, [Valta on informaatioyhteiskunnan avainkysymys](#). Signum (2015):1, s. 5–6.

Krekola, Joni & Rønning, Ole Martin, International cadre education of Nordic communists. I verket Red Star in the North: communism in the Nordic Countries. Edited by Åsmund Egge and Svend Rybner. Stamsund, Orkana Akademisk, 2015 s. 292–302.

Luettelo kirjastoon vuonna 2015 tulevista aikakaus- ja sanomalehdistä = Förteckning över bibliotekets tidskrifter och tidningar år 2015. Helsinki, 2015. 16 s.

Painopiste: kirjaston sisäinen aviisi. Redaktion: Arja Bellinger. Helsinki 2015:1. Efter omarbetningen av webbplatsen fortsätter det interna medlemsbladet som blogg på Riksdagsbibliotekets webbplats.

Parlamenttikirjasto – Riksdagsbibliotekets blogg (sedan 24.7.2007)

<http://parlamenttikirjasto.blogspot.com/>

Riksdagsbibliotekets berättelse för 2014. Helsingfors 2015, 29 s.

<https://www.eduskunta.fi/riksdagshandlingar/B+2/2015>

Selma: nyheter i databasen som RSS-flöden (alla nyförvärv från de två senaste veckorna) <https://selma.linneanet.fi/rss/kaikki.xml>

Selma: nyförvärv som RSS-flöden efter ämne

<https://www.eduskunta.fi/FI/tietoaeduskunnasta/kirjasto/Sivut/rss.aspx>

Uutuuksia eduskunnan kirjastossa = Nyförvärv i Riksdagsbiblioteket (2015):1–5. Ansvarig redaktör: Päivi Erkkilä. Efter webbreformen publiceras Nyförvärv i Riksdagsbiblioteket på riksdagens intranät.

Foto: Hanne Salonen, Heikki Rajala och Arja Bellinger

Layout och redaktion: Arja Bellinger